

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BELKA ANKARA KATI ATIKLARI AYIKLAMA ENERJİ DEĞERLENDİRME BİLGİSAYAR İNŞAAT NAKLİYAT VE TAAHHÜT YEMEK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	6
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	7
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	7
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	8
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	10
7.	DENETİM BULGULARI.....	10
8.	EKLER.....	15

TABLÖLÄR LİSTESİ

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu	3
Tablo 2:Bağı Ortaklık ve İştirakler	3

KISALTMALAR

- BELKA** :Belka Ankara Katı Atıkları Ayıklama Enerji Değerlendirme Bilgisayar İnşaat
Nakliyat ve Taahhüt Yemek Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi
- BOBİ FRS** :Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı
- KDV** :Katma Deęer Vergisi
- KHK** :Kanun Hükmünde Kararname
- TFRS** :Türkiye Finansal Raporlama Standartları
- TMS** :Türkiye Muhasebe Standartları
- TTK** :Türk Ticaret Kanunu
- UKOME** :Büyükşehir Belediyeleri Ulaşım Koordinasyon Merkezi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Profesyonel Bir Spor Kulübü İle Reklam Sözleşmesi İmzalanması ve Reklam Ücreti Ödenmesi
2. Kadrolu İşçilere Ait Yıllık İzinlerin Biriktirilerek Emekliye Ayrılmada Toplu Ödemeye Dönüştürülmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belka Ankara Katı Atıkları Ayıklama Enerji Değerlendirme Bilgisayar İnşaat Nakliyat ve Taahhüt Yemek Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (BELKA A.Ş.), Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından, Mülga 1580 sayılı Belediye Kanunu'nun 19'ncü maddesi ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre 1988 yılında kurulmuş olup 30 Kasım 1988 tarih ve 2156 sayılı ticaret siciline tescil edilmiştir.16.12.1996 tarihinde ASKİ Genel Müdürlüğüne devri gerçekleştirilmiştir.

BELKA A.Ş.'nin faaliyet alanı, şirket ana sözleşmesinde gösterilmiş olup başta personel temin hizmetleri olmak üzere, elektrik enerjisi üretim tesisleri kurulması, işletmeye alınması, kiralanması, elektrik enerjisi üretimi, üretilen elektrik enerjisinin ve/veya kapasitesinin müşterilere satışı, her türlü atıkların toplanması, arıtılması, ayıklanması, değerlendirilmesi, her türlü alt-üst yapı işlerinin yapılması, enerji, çevre, sağlık, eğitim, medya, bilişim-network, gıda, turizm, tarım ve organizasyon hizmetlerinin yapılması ve ulaşım (kara, hava, demir yolu) hizmetleri yapılması, tesislerin kurulması, işletilmesi, kiralanması, devir alınması işi ile iştigal etmektedir.

Şirket, yasalara ve kuruluş amacına uygun olan işlerin yapılması için Türkiye sınırları içinde taşınmaz tasarruf ve bunların üzerinde aynı hak tesis edebileceği gibi bunları alıp satabilir, kira ile işletebilir veya kiraya verebilir.

BELKA A.Ş. kamu ve özel hukuka tabi olarak kurulmuş olup faaliyetlerini ise Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'na tabi olarak gerçekleştirmektedir. Ayrıca şirket gerçekleştireceği ihaleli işlemlerde Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na tabidir.

Bununla birlikte Şirket,

İşçi ve işveren hakları ile ilgili konularda başta 4857 sayılı İş Kanunu, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ve 696 sayılı KHK olmak üzere diğer düzenlemelere göre iş ve işlemler yürütülmektedir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş anonim bir şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu üyeliğine gerçek kişiler seçilebilir. Pay sahibi olan bir tüzel kişi yönetim kurulu üyesi olamaz. Ancak, tüzel kişinin temsilcisi olan gerçek kişiler yönetim kurulu üyesi olarak seçilebilir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörülmüş zaruri bir organdır.

Şirketin yönetim organı olan yönetim kurulu, BELKA tüzel kişi ortaklığını temsilen 8 (sekiz) üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyeleri Genel Kurul kararı ile seçilmişlerdir.

Şirketin idari birimleri; Genel Müdür, 1 Genel Müdür Yardımcısı, 1 Koordinatör, 1 Enerji Proje Koordinatörü ve 8 Müdürlükten oluşmaktadır. Şirkette çalışan personel sayısı, 31.12.2020 tarihi itibarıyla 88'dir. Şirkete ait ihaleli işlerde çalışıp doğrudan temin ile ASKİ ve Ankara Büyükşehir Belediyesinde çalışan işçi sayısı 7807 dir. Çalışan personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

1.3. Mali Yapı

BELKA A.Ş. ana ortağı Ankara Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü olan bir Belediye İktisadi Teşekkülüdür.

24.01.2020 tarihinde 200.000.000 TL sermaye artırımını ile Şirket'in toplam sermayesi 470.500.000,00 TL olup sermayesinin 320.507.500 TL si ödenmiştir.

ASKİ Genel Müdürlüğü, şirketin %99,995 oranındaki hissesine sahiptir. Şirketin 31.12.2020 tarihi itibarıyla sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Sermaye ve Ortaklık Tablosu

Pay Sahibinin Adı, Soyadı/Ünvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
ASKİ GENELMÜDÜRLÜĞÜ	470.476.475,00	99,9950
BEL-PA A.Ş.	4.705,00	0,0010
BEL-PLAS A.Ş.	2.352,50	0,0005
BELKO LTD.ŞTİ..	16.467,50	0,0035
TOPLAM	470.500.000,00	100

BELKA A.Ş'nin aşağıdaki tabloda yer alan iştirakleri bulunmaktadır.

Tablo 2:Bağlı Ortaklık ve İştirakler

İştirakin Adı, Soyadı/Ünvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
ANKARA İNOVATİF TEKNOLOJİ VE BİLİM A.Ş.	10.000.000,00	100
BEL-PA A.Ş.	150,00	0,0167
BEL-PLAS A.Ş.	8.122,50	0,000851

Şirketin amacı, 696 sayılı KHK kapsamında personel, araç ve iş makinesi temininin sağlanması, kompost tesisinin kurulması, elektrik üretim tesislerinin yapılması ve otobüslerin elektrikli otobüse dönüştürülmesi faaliyetinde bulunmaktadır.

İnceleme döneminde, 696 sayılı KHK gereğince personel çalıştırılmakta, araç ve iş makinalarının da bir kısmı Teşekkül tarafından satın alınmakta geriye kalan ihtiyaçlar da kiralama suretiyle temin edilmektedir. Satın almalar, yapılan kiralamalar 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bir kısım ihtiyaçlar da istisna kapsamında gerçekleştirilmiştir. Kompost tesisinin ihalesi gerçekleştirilmiş olup yapımı devam etmektedir. Elektrikli otobüsün prototipi gerçekleştirilmiş ve çalışmalar devam etmektedir. Elektrik tesislerinin yapılması da proje aşamasındadır.

BELKA A.Ş. nin 04.11.2020 tarihli “Olağanüstü Genel Kurul Toplantı Tutanağı”nın 2’nci maddesi ile şirket kurulmasına ilişkin olarak yönetim kuruluna yetki verilmiş, Yönetim Kurulunun 16.11.2020 tarih ve 2020/23 nolu kararı ile 10.000.000 TL değerinde Ankara İnovatif Teknoloji ve Bilim A.Ş kurulmasına karar verilmiştir.

Şirket, 76.261.431,69 TL sermayeli Seğmen Su madencilik Makine Gıda İnşaat Turizm İthalat İhracat Sanayi ve Ticaret A.Ş’ deki %100 payını 07.02.2020 tarihinde BELKO Ankara Kömür Asfalt Enerji İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.’ ne 47.174.473,85 TL bedel ile devretmiştir.

Söz konusu satış dolayısı ile Diğer Olağan Gider ve Zararlar Hesabında 9.275.438,32 TL, Olağandışı Gider ve Zararlar Hesabında da 21.815.218,38 TL artış meydana gelmiştir.

Şirketin ana gelirleri, personel, araç ve iş makinaları tedarikinden oluşmaktadır. Bunun yanında faiz geliri de şirketin önemli gelir kalemidir.

2020 yılı faaliyet yılı içerisinde toplam gelir kalemleri 877.765.836,51 TL olup, Yurtiçi satışları 864.703.697,40 TL dir. Yurtiçi satışları ASKİ Genel Müdürlüğü ile Ankara Büyükşehir Belediyesi' ne yapılan personel temini, araç ve iş makinesi kiralama işinden elde edilen gelirlerden kaynaklanmaktadır. Şirket dönem içerisinde banka vadeli faiz gelirlerinden de 5.172.792,93 TL gelir elde etmiştir.

2020 yılı faaliyet yılı içerisinde toplam gider kalemleri 864.982.391,25 TL olup, Hizmet Üretim Maliyeti ile Genel Yönetim Gideri toplamı 828.023.004,04 TL dir.

Tablo: Giderler Tablosu

	Detay	Toplam Tutar	Yüzde
İşçi Ücret ve Giderleri	H (*)	678.000.072,07	81,88%
Dışardan Sağlanan Fayda ve Hizmetler	H	89.999.779,83	10,87%
Araç Bakım Onarım Giderleri	E	4.363.942,13	0,53%
İş Makinası Bakım Onarım Giderleri	E	3.282.188,33	0,40%
Araç ve İş Makinesi Kiralama Giderleri	E	59.495.594,35	7,19%
Sigorta Kapsamında Karşılanan Giderler	E	3.367.428,01	0,41%
Lastik Giderleri	E	1.658.924,05	0,20%
İş Güvenliği Giderleri	E	12.829.832,10	1,55%
Diğer Dışardan sağlanan Fayda ve hizmetler	E	5.001.870,86	0,60%
Amortisman ve Tükenme Payları	H	22.604.119,04	2,73%
Vergi Resim ve Harçlar	H	16.829.904,28	2,03%
SGK Geçmiş Dönem Giderleri	H	12.146.108,16	1,47%
Sigorta Giderleri	H	5.427.059,21	0,66%
Çeşitli Giderler	H	1.494.423,61	0,22%
Mahkeme Giderleri	H	1.224.923,51	0,15%
Teminat Mektubu Giderleri	H	296.614,33	0,04%
Genel Toplam		828.023.004,04	

*Ana Hesap

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

6102 sayılı Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci

maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) seri no.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi tebliğde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir. 2019 yılı aktif toplamı 25.370.800 TL'yi veya net satışları toplamı 56.379.100 TL'yi aşan üretim ve hizmet işletmeleri, 2020 yılına ilişkin maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre tutmak zorundadırlar.

Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörülmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlülüklerini, öz kaynaklarını ve faaliyet sonuçlarını tam, anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde; şeffaf ve güvenilir olarak; gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır.

Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu ise, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 88'inci ve Geçici 1'inci maddeleri uyarınca tâbi oldukları kanunlar gereği defter tutmakla yükümlü olan gerçek veya tüzel kişi tacirler, münferit veya konsolide finansal tablolarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları

Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Muhasebe Standartlarına (TMS) uygun olarak hazırlamaları gerekmektedir. Ayrıca aynı maddelerde Kurumun değişik işletme büyüklükleri ve sektörler için özel standartlar koymaya ve düzenlemeler yapmaya yetkili kılındığı belirtilmiştir.

Şirket, 29.07.2017 tarihli ve 30138 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan (56) Sıra no.lu Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) Hakkında Tebliğ ile Bağımsız Denetime Tabi Olacak Şirketlerin Belirlenmesine Dair Karar uyarınca bağımsız denetime tabi olup BOBİ FRS’ de öngörülen finansal tabloları (finansal durum tablosu, kar veya zarar tablosu, öz kaynak değişim tablosu ve nakit akış tablosu) hazırlamaktadır.

Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,
- Envanter defteri.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile

bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, şirket yönetimi ile diğer ilgili personel tarafından; işletmenin amaçlarına ulaştığına, faaliyet ve işlemlerin etkin olarak gerçekleştirildiğine, kanun ve düzenlemelere uyulduğuna dair makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanan ve uygulanan bir sistemdir. Bu amaçla, iç kontrol sistemi söz konusu hedeflerin gerçekleştirilmesi açısından tehdit oluşturan faaliyet risklerinin de ortaya konulmasını sağlayacak şekilde tasarlanır ve uygulanır.

İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçler ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

BELKA A.Ş. 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu esasları çerçevesinde kurulmuş olup faaliyetlerini de bu esaslar çerçevesinde yürütmektedir.

6102 sayılı Kanun'un "Görev dağılımı" başlıklı 366'ncı maddesinin ikinci fıkrasında "*Yönetim kurulu, işlerin gidişini izlemek, kendisine sunulacak konularda rapor hazırlamak, kararlarını uygulamak veya iç denetim amacıyla içlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabilir.*" hükmü bulunmaktadır.

Aynı Kanun'un 378'inci maddesinde ise; "*(1) Pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür. Diğer şirketlerde bu komite denetçinin gerekli görüp bunu yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmesi hâlinde derhâl kurulur ve ilk raporunu kurulmasını izleyen bir ayın sonunda verir. (2) Komite, yönetim kuruluna her iki ayda bir vereceği raporda durumu değerlendirir, varsa tehlikelere işaret eder, çareleri gösterir. Rapor denetçiye de yollanır.*" denilmektedir.

Türk Ticaret Kanunu'nun 366'ncı ve 378'inci maddeleri birlikte değerlendirildiğinde, borsada işlem gören şirketlerde iç kontrol sisteminin kurulması zorunluluk iken diğer şirketlerde isteğe bağlı bırakılmıştır. Kanun'un 378'inci maddesinde belirtildiği gibi denetçinin

gerekli görüp bunu yazılı olarak yönetim kuruluna bildirmesi halinde iç kontrol sisteminin kurulması diğer şirketlerde de zorunludur. Burada Kanun'la getirilen yenilik, bağımsız denetçilerin gerekli görüp yönetim kuruluna bildirmesi halinde diğer anonim şirketlerde de iç kontrol sisteminin kurulmasının zorunlu tutulmasıdır.

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca kurulmuş olup bu Kanun hükümleri doğrultusunda iç kontrol sistemi değerlendirilmiştir.

Şirketin İç Kontrol Müdürlüğü 08.08.2019 tarih ve 2019/13 nolu Yönetim Kurulu Kararı ile kurulmuştur.

İç Kontrol Müdürlüğünde 2 adet kontrolör çalışmaktadır.

İç Kontrol Müdürlüğünün görevleri;

Genel Müdür adına Şirket iş, işlem ve faaliyetlerine ilişkin tüm süreçlerin, yükümlülüklerin mevzuata uygun şekilde gerçekleştirilmesi amacıyla ön ve sonuç kontrol ile denetimini yapmak,

Şirket faaliyetleriyle ilgili olarak mevzuat takibini yapmak ve araştırmalarda bulunarak üst makamlara bilgi vermek,

Şirketin kontrole esas uygulamalarını standart hale getirmeye ve kurumsal işleyişini iyileştirmeye yönelik önerilerde bulunmak,

Olarak belirlenmiştir.

İhale işlemleri, muhasebe tediye/mahsup evrakları, maaş tahakkukları, araç ve iş makinalarının yedek parça alımları ile servis bakım onarım işlemleri iç kontrolörleri tarafından ayrıca incelenmektedir.

Bu kapsamda, Norm kadro çalışmaları yapılarak, kurumsal kimlik kazanılması açısından Bölüm Yönetmelikleri ve ek olarak Ücret Yönetim Sistemi Yönetmeliği, Performans Yönetmeliği, Disiplin Yönetmeliği, Harcırak ve Avans Yönetmeliği, Kılık Kıyafet Yönetmeliği, Bütçe Yönetmeliği çıkarılmıştır.

İş akış süreçleri açık bir şekilde belirlenmemiş, kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar yönetmeliklerle düzenlenmiştir. Yetki devirleri ve sınırları iç yönergelerle belirtilmiştir.

Bilişim Sistemleri uygulamaları, İdari ve Mali İşler Müdürlüğü biriminde 2 adet bilgi işlem personeli tarafından gerçekleştirilmektedir. Şirketin bilişim alt yapısında; 6'sı sanal, 3'ü fiziksel olmak üzere toplam 9 adet sunucu bulunmaktadır.

Merkez sanal sunucuları; Active Directory sunucuları (DC,ADC), Evrak Takip Sistemi, Eset Antivirüs Programı ve 6698 KVKK Uyumlu Safetica DLP Programı, EBYS, MOBİSİS Demirbaş Takip sunucularıdır.

2020 yılı içerisinde KVKK kapsamında bilgi işlem alanında penetrasyon testleri ve diğer güvenlik hizmetleri işlemlerine başlanılmış bulunmakta olup İSO 27001 çalışmaları devam etmektedir.

İnceleme döneminde bütçe uygulaması mevcut olmadığından kurumun bütçesi, performans hedefleri ve faaliyetlerle ilişkilendirilme yapılmamıştır. Bütçe uygulamalarına 2021 yılında başlanacağı ifade edilmiştir.

Faaliyet raporu Türk Ticaret Kanunu'na göre hazırlanmakta ve WEB sitesinde yayınlanmaktadır.

Şirkette Bağımsız denetim yapılmakta ve Yeminli Mali Müşavir Raporu düzenlenmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Belka Ankara Katı Atıkları Ayıklama Enerji Değerlendirme Bilgisayar İnşaat Nakliyat ve Taahhüt Yemek Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (BELKA) 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Profesyonel Bir Spor Kulübü İle Reklam Sözleşmesi İmzalanması ve Reklam Ücreti Ödenmesi

Yapılan incelemede, BELKA A.Ş.'nin Ankara Büyükşehir Belediyesi ve ASKİ dışında faaliyet alanı olmamasına rağmen bir profesyonel spor kulübüne reklam ücreti ödediği görülmüştür.

Şirket ile Süper Lig kategorisinde mücadele eden profesyonel bir spor kulübü arasında imzalanan iki reklam sözleşmesine dayanılarak, ilgili kulübe 2020-2021 sezonunda, panolarda yer alacak reklam için 1.000.000,00 TL, forma reklamı için de 10.000.000,00 TL olmak üzere toplam 11.000.000,00 TL ödenmiştir.

BELKA şirketi, %99,995 hissesi ASKİ ye ait olan Belediye İktisadi Teşekkülüdür. 696 sayılı KHK kapsamında ASKİ ve Ankara Büyükşehir Belediyesine personel, araç ve iş makinası temin etmektedir. Teşekkülün, kamu sektörü dışında özel sektöre yani piyasaya yönelik bir faaliyet alanı bulunmamaktadır. Bu kapsamda ASKİ ve Büyükşehir Belediyesi ile yakın ilişki içerisinde faaliyetlerini sürdürmekte ve gelirinin neredeyse tamamını ASKİ ve Ankara Büyükşehir Belediyesinden üstlendiği doğrudan hizmet alımından kazanmaktadır.

Reklam, bir şirket ve bu şirkete ait faaliyetlerin geniş yığınlara tanıtılması, beğendirilmesi ve böylece şirket tarafından sunulan mal ve hizmetlerin müşterilerce daha çok istenmesini, alınmasını, satılmasını sağlamak için söz, yazı ve benzeri araçlarla yapılan her türlü tanıtma çabasıdır.

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na tabidir. Türk Ticaret Kanunu'nun 16 ve 18'inci maddesinde belirtildiği üzere kamu tüzel kişileri tarafından ticari şekilde işletilmek üzere kurulan kuruluşlar da tacirdir ve her tacirin, ticaretine ait bütün faaliyetlerinde basiretli bir iş adamı gibi hareket etmesi gerekmektedir.

Kanun'un "Özen ve bağlılık yükümü, rekabet yasağı" başlıklı 626'ncı maddesinde de müdürler ve yönetimle görevli kişilerin görevlerini tüm özeni göstererek yerine getirmesi ve şirketin menfaatlerini, dürüstlük kuralı çerçevesinde, gözetmekle yükümlü oldukları belirtilmiştir.

Kanun'da yer alan hükümlere göre, tacirin öngörülü, konusunu bilen, hukuki ve fiili durumları kavrayabilme özelliklerine sahip olmasını gerektirmektedir. Basiretli iş adamı kavramı, ticari hayatın gereklerini ve teamüllerini iyi bilmeyi ve gelecekteki şartları tahmin etmeyi de ifade etmektedir. Yani basiretli iş adamı gibi hareket etmek, bugünün ve istikbalin piyasa durumunu, tacirin işlemi yaptığı sırada göz önünde tutmasıdır.

Kamu İdaresi cevabında, özel sektör piyasasında da yeni projeler üretebilen Şirketin 2021 yılı içerisinde seri elektrikli otobüs üretimine geçmek için gerekli fizibilite çalışmalarına başladığı, Kompost Gübre Tesisinin ise faaliyete geçirildiği, planlanan ve hedeflenen projeler için yerli ve yabancı yatırımcılar, kanaat önderleri, bir çok üniversite ve sivil toplum örgütülleri ile bilgi alışverişinde bulunularak yenilikçi, teknolojik ve öncü faaliyet hedeflere ulaşmak için reklam verme kararı alındığı ifade edilmiştir.

İnceleme döneminde Spor Kulübüne yaptırılan reklam sonucunda yukarıda bahsedilen amaçların hiç birisi elde edilememiştir. Şirketin faaliyet alanları ile ilgili olarak geliri artıracak, şirketin mali durumuna ve beklentilerine uygun şekilde ve tutarda yapılacak tüm sözleşmelerde Şirket menfaatlerinin azami surette gözetilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Kadrolu İşçilere Ait Yıllık İzinlerin Biriktirilerek Emekliye Ayrılmada Toplu Ödemeye Dönüştürülmesi

Kadrolu işçilerin bir kısmının yıllık izinlerini kullanmayıp biriktirdiği ve biriktirilen izinlerin emeklilik aşamasında toplu izin ücreti ödemelerine dönüştürüldüğü görülmüştür.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 50'nci maddesinde, dinlenmenin çalışanların bir hakkı olduğu ve bu hakların kullanımının kanunla düzenleneceği hüküm altına alınmıştır.

4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği, 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu, 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, 60'ıncı maddesinde yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller

ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiştir.

03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de kanuna uygun olarak yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

Yine Kanun'un "Yıllık ücretli izin hükümlerine aykırılık" başlıklı 103'üncü maddesinde Yönetmelik'e aykırı olarak izin kullandırmayan veya eksik kullandıran işverene bu durumda olan her işçi için idari para cezası verileceği hükmü vardır. İdari para cezası ödenmesi durumunda görevini yapmayan harcama yetkililerine rücu edilmesi mevzuat gereğidir.

"Dinlenme" bir hak olarak Anayasamızda yer almakta, İş Kanunu da bu haktan vazgeçilemeyeceğini hüküm altına almaktadır. Bir yıl boyunca fiziken çalışarak yorulan bir işçinin dinlenmesi hem kendi sağlığı hem de iş güvenliği açısından gereklidir. İş Kanunu'nun 59'uncu maddesinde yer alan "İş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde, işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretinin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceğine" yönelik düzenlemenin, yıllık iznin kullanılıp kullanılmamasına ilişkin bir esneklik olarak değil, izin kullanılmadan iş akdinin feshedilmiş olması durumlarında, işçinin mağduriyetinin önlenmesi olarak algılanması gerekmektedir. İşçi emekli olduğunda veya iş sözleşmesi son bulduğunda, kullanılmayan izin sürelerine ait ücretinin son ücret üzerinden ödenmesi nedeniyle işçiler izin kullanmaktan feragat edebilmektedir. İşveren olarak kurum yönetimlerine düşen görev çalışanların anayasal haklarının kendi rızalarıyla bile olsa ihlaline yol açan bu uygulamaya izin vermemek olduğundan yıllık izinlerin Kanun'un öngördüğü şekilde kullandırılması sağlanmalıdır. Yıllık izni kullandırma zamanını belirlemek işverenin yönetim yetkisi kapsamındadır. Bazı dönemlerde iş yoğunluğu azalmaktadır. İdare, işleri aksatmayacak şekilde tüm izni bir anda kullandırabileceği gibi, aylara da bölebilir.

Yapılan inceleme döneminde, kullanılmayan izin süresi olarak 90-109 gün arasında 80 kişi, 110-119 gün arasında 25 kişi ve 120-189 gün arasında 24 kişi olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak sözü edilen düzenlemeler uyarınca işçi yıllık izin hakkından feragat edemez. İşçilerin emekliliği sırasında gerek idarenin mali külfetlerle karşılaşmaması gerekse idari para cezalarına muhatap olunmaması için yıllık izinlerin düzenli olarak kullandırılması gerekmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK 1: İZLEME**

Önceki Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıllar	İdare Tar. Yap. İşlem	Açıklama
Belka Makine ve Araç Parkı İçin İhtiyaç Duyulan İş Makinalarının Temini İşinde Birçok Açıdan Eksiklik Bulunması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	Şirket, 2017 yılında ilgili iş makinalarını 23.11.2016 Tarih 47 sayılı Yönetim Kurul kararı ile Ankara Büyükşehir Belediyesine hibe etmiştir. 2020 yılında Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na 2020/132831 dosya ile başvuru yapılmıştır.
Şirketin Havacılık Alanına Giriş Yapmasına Rağmen Gerekli Altyapıyı Oluşturmaması	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	Şirket, 18.03.2016 Tarihli Olağan Genel Kurul Kararına ilişkin olarak 16.06.2016 tarih ve 18 no'lu yönetim kurulu kararı ile havacılık faaliyetlerini bırakma kararı almıştır.
Hava Taşıtı Alımları İle İlgili Yapılan Müşavirlik Sözleşmesinin Fiyatının Nasıl Belirlendiğine İlişkin Herhangi Bir Kriter Yer Verilmemesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	Şirket, 18.03.2016 Tarihli Olağan Genel Kurul Kararına ilişkin olarak 16.06.2016 tarih ve 18 no'lu yönetim kurulu kararı ile havacılık faaliyetlerini bırakma kararı almıştır. Hava araçları ile alakalı 2020 yılında hukuki süreç başlatılmıştır.
Şirket Tarafından 2011 Model Bir Hava Aracı Alımı İşinde Hem Alım Hem de Alım Öncesi Aşamalarda	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	Şirket, 18.03.2016 Tarihli Olağan Genel Kurul Kararına ilişkin olarak 16.06.2016 tarih ve 18 no'lu yönetim kurulu kararı

Yapılması Gerekli İş ve İşlemlerin Yapılmaması			ile havacılık faaliyetlerini bırakma kararı almıştır. Hava araçları ile ilgili olarak 2020 yılında hukuki süreç başlatılmıştır.
Yeni Alınan Hava Araçlarının Kullanılmaya Başlandıktan Kısa Bir Süre Sonra Pervane ve Motorların Değiştirilmesi	2015	Tam Olarak Yerine Getirildi	Şirket, 18.03.2016 Tarihli Olağan Genel Kurul Kararına ilişkin olarak 16.06.2016 tarih ve 18 no'lu yönetim kurulu kararı ile havacılık faaliyetlerini bırakma kararı almıştır. Hava araçları ile ilgili olarak 2020 yılında hukuki süreç başlatılmıştır.